

Харченко О. О. Інноваційні педагогічні технології: критерії оцінювання / О. О. Харченко // Наукова молодь: матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції «Наукова молодь: досягнення та перспективи». – Луганськ: Знання, 2008. – С. 265–267.

У статті розглянуто проблеми впровадження інноваційних педагогічних технологій навчання, а саме критерії оцінювання.

Ключові слова: інноваційні педагогічні технології, критерії оцінювання, навчання.

О. О. Харченко

ІННОВАЦІЙНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ: КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Актуальність проблеми впровадження інноваційних технологій навчання полягає в тому, що у сучасному вимогливому та швидкозмінному соціальному середовищі рівень освіти значною мірою залежатиме від результативності використання технологій навчання, що ґрунтуються на нових методологічних засадах, сучасних дидактичних принципах та психолого-педагогічних теоріях, які розвивають діяльнісний підхід до навчання.

Слід пам'ятати, що будь-яка педагогічна технологія виражає певний концептуальний підхід до освіти, тому для порівняння технологій необхідно дотримуватися універсальної методології й проектування та експертизи, послуговуючись апробованою системою критеріїв оцінки педагогічних технологій навчання. Параметри цієї системи дають змогу охарактеризувати конкретну педагогічну технологію на етапах її проектування, функціонування, оцінювання результатів.

До критеріїв оцінювання педагогічної технології на етапі проектування, на думку В. Безпалько, належать:

- поділ процесу на етапи, дії, операції;

- алгоритмічність (спосіб і послідовність одержання результату, що визначається вихідними даними);
- технологічна послідовність реалізації етапів, виконання дій, операцій;
- управління [1, 23].

Необхідними критеріями оцінювання педагогічної технології на етапі функціонування є:

- зміст навчання;
- методи навчання;
- система дидактичних засобів;
- організація навчання.

Також зазначають критерії ефективності результатів застосування педагогічної технології:

- засвоєння знань (глибина, усвідомленість, системність, ціннісно-сміслові ставлення, дієвість, міцність, самостійність тощо);
- розвиток ціннісних орієнтацій;
- самореалізація викладача та студента;
- зміна стосунків у педагогічному процесі;
- специфічне мислення (діалектичність, проблемність, аналітичність тощо).

За результатами експертного оцінювання педагогічної технології мають бути з'ясовані такі питання:

1) чи присутній у педагогічній системі, яка підлягає експертизі, технологічний інваріант (незмінна за будь-яких перетворень величина);

2) чи забезпечує педагогічна система, яка претендує на статус технології, гарантований позитивний результат, адекватний задекларованим цілям;

3) чи є педагогічна технологія актуальною, тобто чи сприяє вирішенню конкретних педагогічних проблем і труднощів у практиці навчання й виховання [4, 45].

Але найголовнішим критерієм оцінювання нових технологій навчання, на наш погляд, є критерій "педагогічної чистоти", моральної безпеки, валеологічної обґрунтованості і духовної екологічності розроблених педагогічних технологій. Взявши їх за генеральну ідею, в їхню основу повинно бути покладено принципи гуманістичного світогляду, що передбачають формування таких якостей особистості, як усвідомлення єдності природи і людини, відмова від авторитарного стилю мислення, терпимість, схильність до компромісу, шанобливе ставлення до чужої думки, інших культур, цінностей та віри.

Отже, сучасна педагогічна технологія повинна налаштувати досягнення певного рівня навчання й виховання, бути ефективною за результатами, оптимальною щодо термінів впровадження, витрат сил і засобів.

Таким чином, інтерес як учених, так і практиків до педагогічної технології викликано різними причинами. Для когось це модний напрям. Інші вважають педагогічну технологію засобом вирішення більшості педагогічних проблем. Ми ж схильні вважати, що це об'єктивний процес, новий етап в еволюції освіти, на якому будуть переглянуті підходи до супроводу і забезпечення процесу природного розвитку молоді.

Література

1. Беспалько В. П. Педагогика и прогрессивные технологии обучения. – М., 1995.
2. Ігнатенко М. Сучасні освітні технології // Математика в шк., – 2003. – № 4. – С. 2–6.
3. Педагогические технологии / Под общей ред. В. С. Кукушкина. – Ростов-н/Д., 2002.
4. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології. – К., 2004.